

## پزشکی از راه دور برای ارائه مراقبت های پزشکی در طول همه گیری کوید ۱۹: یک مرور نظامند

راحله گنجعلی\*<sup>۱</sup>، مهدیه جاجرودی<sup>۲</sup>، اعظم خیردوست<sup>۳</sup>، علی درودی<sup>۴</sup>

- ۱- دکترای تخصصی انفورماتیک پزشکی، واحد توسعه تحقیقات بالینی، بیمارستان امام رضا، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران.
- ۲- دانشجوی دکتری انفورماتیک پزشکی، گروه انفورماتیک پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران
- ۳- دانشجوی کارشناسی ارشد انفورماتیک پزشکی، گروه انفورماتیک پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران
- ۴- دانشجوی کارشناسی فناوری اطلاعات سلامت، گروه فناوری اطلاعات سلامت، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران

Email: Ganjalir2@mums.ac.ir

**مقدمه:** شیوع کوید ۱۹ باعث تغییرات بی سابقه ای در بسیاری از زمینه های صنعت مراقبت سلامت پزشکی شده است و پزشکان را مجبور به تجدید نظر در نحوه ارائه مراقبت های ایمن کرده است. برای غلبه بر این چالش جدی، باید راه حل های جدید، منحصربه فرد و مؤثر جایگزین روش های سنتی شود. در این راستا، برای حل این مشکل تکنولوژی پیشنهادی ارائه می دهد. پزشکی از راه دور می تواند ویزیت غیرضروری را کاهش دهند و خدمات پزشکی سریع و به موقع را فراهم کنند. بنابراین، هدف اصلی این مرور نظام مند، شناسایی استفاده از پزشکی از راه دور برای ارائه مراقبت های پزشکی در شرایط همه گیری COVID-19 بود.

**مواد و روش ها:** برای شناسایی مطالعات بالقوه مرتبط، پایگاه های اطلاعاتی PubMed و Scopus اسکوپوس از سپتامبر ۲۰۱۹ تا سال ۲۰۲۰ جستجو شدند. معیارهای ورود شامل موارد زیر بود: (۱) مطالعات با هدف بهبود حداقل یک پیامد؛ (۲) مقالات که از پزشکی از راه دور استفاده کرده اند. (۳) مطالعات به زبان انگلیسی؛ (۴) مطالعات منتشر شده در مجلات علمی. ما ویژگی های مربوط به سیستم پزشکی از راه دور را با تقسیم آنها به چهار حوزه و زیرمجموعه های عملکرد، تکنولوژی، زمینه و پیامد، خلاصه و ارائه می کنیم.

**نتایج:** بطور کلی ۶۶ مطالعه معیارهای ورود را شامل شدند. اکثر مطالعات پزشکی از راه دور دارای قابلیت مشاوره بودند. تنها ۷ مطالعه پزشکی از راه دور برای تشخیص بیماری ها طراحی شدند. در ۱۲ مطالعه مانیتورینگ از راه دور بیمار از طریق تلفن، پلتفرم طراحی شده، رسانه های اجتماعی، دستگاه بلوتوث و تماس تصویری انجام شد. سیستم های پزشکی از راه دور عمدتاً به صورت همزمان اجرا شدند (۵۰ مطالعه)، ۱۰ مطالعه از هر دو فناوری همزمان و ناهمزمان استفاده کردند.

اگرچه اکثر مطالعات در کلینیک ها یا مراکز سرپایی انجام شدند، ۳ مطالعه، سیستمی را برای بیماران بستری در بیمارستان پیاده سازی شدند و ۴ مطالعه از تله مدیسین برای مراقبت های اورژانسی استفاده کردند. پزشکی از راه دور ۸۷٫۵ درصد در پیامدهای استفاده از منابع سلامت، ۸۵ درصد در پیامدهای بیماران و همه در پیامدهای مربوط به ارائه دهندگان مؤثر بود.

**نتیجه گیری:** مزایای پزشکی از راه دور در شرایط همه گیری برای سیستم ارائه مراقبت های پزشکی به ویژه برای مراقبت های سرپایی به خوبی ثبت شده است و به طور بالقوه می تواند پیامدهای بیمار، ارائه دهنده و مراقبت های بهداشتی را بهبود بخشد. با این حال، نیاز به مطالعات بیشتر با روش های مداخله ای برای افزایش تعمیم پذیری این یافته ها وجود دارد.

**واژگان کلیدی:** پزشکی از راه دور، فناوری اطلاعات، تنظیمات، پیامدها، عملکرد